

Előfizetési árak:

Egy évre 5 frt — kr.
Fél évre 2 frt 50 kr.
Negyed évre 1 frt 25 kr.

Szerkesztőség:

Kurcaparti-utca 31. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények és az előfizetési pénzek is küldendők.

SZENTESI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Hirdetésekre nézve

a lap egy oldala 24 helyre van beosztva
Egy hely ára 90 kr. Bélyegdíj minden beiktatástól külön 30 kr.
Hirdetésekre Stark Nándor könyvkereskedésében is felvetetnek.

Bermentellen levelek csak ismert kezek től fogadtatnak el.

Nyilttér-ben

minden egyes sor közlése 30 kr.
Kéziratok vissza nem adtnak.

Megjelen hetenként háromszor:

vásárnap, kedden és pénteken: egyszer!
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

SIMA FERENC.

Előfizetések elfogadtatnak helyben:

Stark Nándor könyv- és papírkereskedésében.
Ugyanitt egyes számok is kaphatók.

A városok helyzete és a közigazgatási reform.

I.

Mióta a közigazgatási reform-kérdés mind élénkebb alakban lép előtérbe, azóta az ország minden józan politikusának a városok sorsa képezi a reform-törekvéssel szemben kiváló gondját. Mindenki tudja, aki azért él, hogy lásson, halljon és gondolkozzék, hogy a városok nem férnek meg a megye kötelei között, hogy a városok fejlődésére bénítólag hat a megyei gyámság; mert más a sorsa egy kis községnek, melynek vezetőre, gyámolra van szüksége, melyben nincs elég intelligens erő a községi önkormányzatra: itt szükséges egy közelebb eső hatóság gyámola; de városoknál, melyeknek értelmisége adja magának a vármegyei kormányzatnak is a világot, érthetetlen és természetellenes a megyei gyámság. Ezt érzi mindenki, aki a küszöbön álló közigazgatási reform kérdésével az adminisztratív szellemébe hatolva komolyan foglalkozik.

Városunk közszelleme épen most folytat küzdelmet azért, hogy az önkormányzat teljes jogkörre bírósítsa a polgárság javára, hogy lerázza magáról a megyei gyámság nyúgait. E küzdelem közepett természetesen, ha az ország közvéleményét minden nyilvánulásában, mely ide vonatkozik, citáljuk. — Nézzük csak, hogy mit ír e tekintetben egyik tekintélyes fővárosi hírlap:

„Van egy fontos tétel a magyar gyakorlati politikában, melynek átértése határoz a magyar állameszmének lehető mielőbbi megszilárdulása és a fenyegető viharra szemben való ellenállási képessége felett. S ez: a városok helyzete közigazgatási reform kérdésében.

E kérdést ismét és ismét föl kell vetnünk, mert hitem szerint egész jövőnk ennek szerencsés megoldása körül kulminálódik. Föl kell ezt bolygatnunk, mert — sajnos — nagyon kevés érzékkel találkozunk nyilvános életünkben ezen fontos tényező méltánylása körül.

Pedig ne felejtjük, hogy a városok úgy közigazgatási, mint közművelődési, úgy közgazdasági, mint magyarosító hatásuknál fogva az újabb Magyarországon — minden nyomás dacára — elsőrendű tényezőkké küzdötték fel magukat.

A helyzet egyszerűen ekképp formulázható: vagy megtaláljuk jövő megerősödésünk és fejlődési képességünk útját és eszközeit a tervbe vett közigazgatási reform alapelvei megállapítása körül s akkor fenmaradunk; vagy befolyásolva megcsontosult előítéletek és önző osztályérdek által, az egészségtelen állapotot egy új nyavalyával tetézzük s akkor ez a betegség kiörlé életünket és az első erősebb légáramlat tönkre tesz bennünket.

Ne felejtjük el, hogy a megyék mai hatásköre nem nyújt az önértetes és független vagyoni állapotú polgárnak semmi oly foglalkozáshoz teret, mely a megyei ügyekben való részvételt rá nézve vonzóvá tehetné; ne felejtjük, hogy a közigazgatási bizottságok

lassan-lassan a törvényhatóságok fölé emelkednek, hogy a közmunka-törvény még az utcsinálás tennivalóit is kivette a törvényhatóság kezéből, hogy a közegészségügy, a közbiztonság s a közoktatás részben már átmentek állami kezelésbe, részben azon pontig jutottunk, hogy ma holnap ezek is átvándorolnak a többiek után.

Szóval, a megyék hatásköre, a mi az örendelkezést, önkormányzatot illeti, már ma zérusra van leszorítva. Mi lehet még, a mit el lehet tőlük venni? Mi van még, a mit kínálni lehet nekik, hogy a területi közigazgatás keretei betöltsenek?

Most nem arról van szó, volt-e mindezekre szükség, hanem mivel egy elvitáztatlan tényre állunk szemben, melynek végkonzekvenciáit levonni kénytelenek vagyunk, e konzekvenciákkal kell foglalkoznunk.

Tehát mi olyast nyújthatnánk a megyei törvényhatóságoknak, a mi a vidék vagyonsabb osztályának megadá ismét a vágyat ahhoz, hogy a közügyek vezetésébe befolyást gyakoroljon? Hogy közreműködjen a közérdek fejlesztésében?

A tisztviselők kinevezése tervezetvén, ez nem fog elejtetni. A közmunka-törvény csak most két év előtt jött létre s azért nem hiszem, hogy ez megszüntetessék. A csendőrség nemcsak ki nem adatik az állam kezéből, de azon nízus áll fenn, hogy a helyi rendőrség is országosan szerveztessék. Ép így áll a dolog a közoktatásra nézve, melyet a tanfelügyelők vezetnek. A közegészségügyre nézve is, melynek ma holnap mulhatlan az állam kezébe kell kerülnie. — Ott van még az erdei, a mezei rendőrség: bizony e részben az állam közegei részben a közigazgatási bizottságok vezetése s illetőleg ellenőrzése alatt állanak.

Ez egész téren tehát egy sivar élet terül el.

Másképp áll a kérdés a városokra nézve. Ezekben keletkeznek a kulturális élet jelenségei; itt találunk talajt megismerésükhöz úgy a kulturális, mint a közgazdasági és nemzetiségi eszmék. A városoknak saját magánvagyonuk, biztos jövedelmi forrásaik, önválasztotta tisztviselőik s így azon materiális talajuk meg van, a mely az önkormányzatnak komoly és realis alapot nyújt.

Meg vannak iskoláik; vannak birtokaik; van kereskedelmük, van iparuk, van társaséletük. Mind oly dolog, mind oly tényezők, melyek magából az élet kellős közepéből emelkednek ki, a melyek folytonos tevékenységhez tért nyújtanak és a melyek a tevékenység eredményeiben felmutatják az észlelyes vagy helytelen sáfárkodás jelenségeit. Ily eredmények elérésébe befolyjni, a városok és általuk, illetőleg segélyükkel, a hozzájuk csatolandó vidékek területének felvirágoztatását előmozdíthatni: a legnemesebb polgári ambiciónak is kielégítő hatáskört biztosíthat.

De a városok, a melyek ma nemcsak sajátjukból fedezik közigazgatásuk költségeit, hanem ezenkívül adójukkal még a megyék közigazgatásának költségeit is viselni kénytelenek; a városok melyek, külön adóalap mel-

lett kórházakat létesítenek, azokban a megyék szegény betegeit ingyen kénytelenek ápolni, ezen kívül ugyanezen megyék szegény betegeinek külkórházi költségeit is viselni segítik; a városok, a melyek ma sokkal erősebben terhelhetnek a közszükséglet igényei által, mint a vidék; ezen városok bizonyos joggal bírnák azt követelni, hogy a közigazgatás újra szervezésénél a súly rájuk fektetessék.

De nem akarok a városok igényeiről beszélni, mert ha valahol, ugy ezen kérdésnél alkalmazható Carlyle azon klasszikus mondata: „a királyi pálcában kezdettől fogva volt egy kicsi a kalapácsból, hogy beüsse az olyan fejeket, melyeket másként meggyőzni nem lehetett.“

— Pánszlávizmus a szomszéd megyében. Lapunk egy barátja a következő jellemző sorok közétételére kért fel bennünket:

A bekési evang. espereségnek 1890. augusztus 25-én Orosházán, Zsilinszky Mihály esp. felügyelő elnöke alatt tartott iskolaszéki gyűlése, az illető jegyzőkönyv szavai szerint, ezt határozta: „... az iskolaszék a *Veszelszky*-féle könyvet tankönyvül használhatónak kimondja s az esperesség területén az iskolába behozandónak véleményezi.“ Az esperességi közgyűlés az iskolaszék határozatát megerősíté, megtoldván azt azzal, hogy nevezett könyvet „az esperesség területén a tót iskolákba — tót olvasókönyvül — ajánlja.“

A kérdéses könyv „*Dejepis Uhorska*“ cím alatt a gómőri hatóság által pánszláv üzelmei miatt hivatalától elmozdított *Salva* Károly kiadásában jelent meg, kinek elvtársai — mátyomsága jutalmául — Rózsahegyen közadakozásból nyomdát szerettek. — Ezen nyomda azóta rendkívüli pártolásnak örvend a pánszláv szellemű irodalmi munkák termelésével foglalkozó közönség részéről.

Ezen jellegét nem tagadhatta meg a szóban forgó s a bekési evang. esperesség népiszkoláiba „behozandónak véleményezett“ tankönyv sem.

A magyar történelem eseményei e könyvben oly hamis színben és oly pártatlan cynizmussal adtnak elő, hogy az a tót gyermek, aki abból meríti ismereteit nemzetünk multjáról, nemhogy szeretni megtanulna hazáját és a magyarokhoz, mint nemzetfentartó elemhez vonzódnék; de sőt kénytelen tőlük lelke mélyében elidegenedni és őket meggyűlölni.

Egységes magyar nemzetet és nemzeti nyelvet szerző nem ismer. Szerinte más nemzet volt az, mely Árpáddal bejött az országba, és ismét más az a nemzet, mely *Mária Terézia* alatt Pozsonyban ezt kiáltá: „életünket, vérünket a mi királyunkért!“ Azokat így nevezi: „magyari,“ ezeket így: „Uhri.“ Mar pedig amely nemzet nevet cserél, az feladta történelmi jogait. A fentebbi megkülönböztetés mellett „Magyarország“ pusztá földrajzi fogalomná sülyed, melyen nem egy egységes nemzet él, hanem különféle, egymásna mellérendelt conglomeratuma lakozik.

Az árpádházi királyokról és Árpád nemzetségéről különben is szerző elmond minden lehető rosszat. Ezeket mint vérengző, kegyetlen s a kereszténységgel szemben folytonosan véres lázadásokat támasztó, mivelődésre nem alkalmas ázsiai elemet ecseteli. Közben nemzeti szokásaikat gunyolja. Így pl. a 4-ik lapon azt mondja, hogy midőn a magyarok Árpádot vezérökül megválasztották, hűségi eskü-

jöket „boros kancsóba” eresztett vérrel pecsételték meg. Ezen, a „vészerződés” neve alatt ismeretes symbolikus cselekmény alkotmányjogi jelentőségét egy szóval sem említi. Neki fő a „boros kancsó” és az abba „eresztett vér,” hogy a magyarokat, mint válami vérszopó, kegyetlen, barbár népet tüntesse fel az apró tót muzsák ámuló lelke előtt.

Ezt a tankönyvet Zsilinszky Mihály esperességi felügyelő ur minden ellenvetés nélkül engedte a felügyelete alatt álló esperesség tót népiskolaiba *tan-
könyvül behozatni!*

Nem így fogta fel feladatát az evang. bányakerület felügyelője, Fabiny Theofil, aki ezen könyvet a kerületi tankönyvbizottság által megbiráltatta s a kinek e tárgyban tett indítványáról a múlt év október 6-án Budapesten tartott kerületi gyűlés jegyzőkönyvének 20. pontjában ez olvasható:

„Elnöklő felügyelő ur indítványára a kerületi közgyűlés kijelenti, hogy tekintettel arra, mikép a magyar történelmet a felsőbb osztályokban csak magyar nyelven lehet tanítani, a bemutatott könyv már ez okból sem vehető fel a kerületi tankönyvek sorába. Együttal felhívja a közgyűlés a békési főesperes urat, hogy ezen könyv használatát a pitvarosi iskolában, illetve mindenütt, a hol tanítatják, szüntesse be.”

Mind ezek alapján Zsilinszky Mihály urhoz, mint a ki fentebb említett egyházi dignitása mellett, — ez idő szerint egyúttal a „legmagyarabb” vármegyének is főispánja, — a következő kérdéseket intézzük:

1. Minő egyházi vagy polgári törvényvel tudja igazolni azon eljárását, hogy a felügyelete alatt álló népiskolákban az említett tót tankönyvet az esperesség ajánlatával ellátva, tankönyvül behozatni engedte, holott az idézett kerületi határozat értelmében „a magyar történelmet a felsőbb osztályokban csak magyar nyelven lehet tanítani.”

2. Eltekintve az ügy alaki oldalától és a törvényszerűség kérdésétől, már hazafiság szempontjából is mikép kerülhet ki figyelmeztetés a hazafias szellemnek azon nagyfokú hiánya, mely az említett s a felsőbb egyházi hatóságok által ép e miatt az összes iskolából kitiltott tankönyvet jellemzi, holott Zsilinszky ur, mint aki kitűnő szlavista híreben áll, a tót nyelvet teljesen bírja és így annak tartalma nem lehetett ismeretlen előtte?

R. L.

Ehez csak azt tesszük hozzá, hogy ezen állapot ellen az „Egyetértés” f. hó 11-iki számában is volt felszólalás.

Helyi és megyei hírek.

— **Megeyi képviselőválasztás** lesz holnap, azaz f. hó 14-én az első és negyedik tizedben. Az elsőben Tóth János, a negyedikben Pataki Imre helye lesz betöltve. A választás különösen az I. tizedben — úgy látszik — mérkőzés lesz a megyepárti és megyellenes párt között. A megyeisták ugyanis szeretnék hivatalos lapjuk szerkesztőjét, dr. Mátéffy Ferencet beválasztani, kivel szemben az ellenzék dr. Filó Tihamér városi főjegyzőt léptette fel, kiből ez a párt nemcsak elvészilárd; de a megye termeiben városunk érdekében szóval is harcolni kész és képes tagot fog nyerni. Miért is dr. Filó Tihamér melegen ajánljuk a választó közönség figyelmébe. — Előreláthatólag komoly küzdelem lesz a IV. tizedben is, hol négy jelölt is van. Jelöltek ugyanis: Várady Lajos, Józsi Sándor, Vecsery István és Biró József. A választás holnap lesz. Az I. t. választási helye a kaszinó, a IV. tizedé, hova a tanyai választók is tartoznak, r. kath. központi iskola. Figyelmeztetjük a választókat, hogy a szavazás délelőtt 9 órakor veszi kezdetét s délután 4 óráig tart.

— **A szentesi 48-as népkör** alelnökválasztó közgyűlés vasárnap délután volt a körtagok nagy érdeklődése mellett megtartva. Alelnökké leleskült eljenzések között dr. Filó Tihamér városi főjegyző lett megválasztva. Benne a kör egy, amely elvű, éppen oly ügybuzgó férfit nyert meg az alelnöki tisztre.

— **Meghívás.** A szentesi kaszinó-egylet rendezévi tisztújító közgyűlésére, mely f. hó 18-án d. u. fog megtartatni, az egyleti tagokat e helyen is meghívja az elnökség.

— **Városunk lakossága,** mint az eddig beérkezett és fölvizsgált számlalólapokból kivehető, aligha fogja elérni a 31 ezeret. Tegnap estig ugyanis mintegy 30,000 fejlap adatott be az illető felülvizsgáló tisztviselőkhöz, akik most lázas sietséggel buzgólkodnak a rengeteg munka feldolgozásán. — Ha tekintetbe vesszük, hogy az 1880-iki népszámlálás alkalmával városunk összes lakossága 28,712 lélekből állott, úgy már eddig is határozott emelkedést konstatálhatunk.

— **Főgimnáziumunk VIII. osztályának** felállítására és elhelyezése tárgyában Klamarik János miniszteri tanácsos f. hó 3-áról megkeresést intézett városunk polgármesteréhez. A megkeresés szerint a szentesi gimnázium 7-ik osztálya az épület alagsorában olyképp van elhelyezve, hogy az elhelyezés úgy közegészségügyi, mint a tanügy szempontjából egyformán kifogás alá esik. E végből a miniszteri tanácsos az épület tervrajzának felcsoatlása mellett, jelentést kér arra nézve, hogy miképpen akar a város e bajon segíteni s a megnyitni szánékolt 8-ik osztály elhelyezéséről gondoskodni? E mellett a tervrajzon még az is kitüntető, hogy az egyes helyiségek, mely célra használtának?

— **Vármegyénk** közigazgatási bizottságának tegnap délelőtt tartott ülésében mindenekelőtt a közigazgatási bizottság albizottságai alakítottak meg, miután ezen albizottságok évről-évre újraszabandók. Egyébként a bizottság üléséről vajmi kevés feljegyezni valónk akadt, ha csak azt nem említjük fel, hogy egy cselédügy tárgyalásából kifolyólag Kiss Zsigmond indignálódva dobta a bizottság szemébe, mely szerint a cselédügynek országos rendezése tárgyában általa szerkesztett és a törvényhatósági bizottság által még 1889. év folyamán az országgyűléshez felterjesztési határozott memorandumuma mind e mai napig sem expediatott. — A szakreferensek előadmányai közül egyedül a tanfelügyelő fél éves jelentése érdemmel figyelmet, melyből, miután erre még vissza fogunk térni, ezutal csupán annyit említünk fel, hogy a tanfelügyelő a szentesi izr. hitközség azon eljárása ellen, mely szerint Dobozi Jenő fizetését 1890. dec. 31-ével nemcsak beszüntette; de nevezett tanító állását, mert az elmebaja következtében képtelen a tanításra, be is töltötte, felterjesztéssel fog élni a miniszteriumhoz s egyúttal Dobozi nyugdíjaztatását is kéremezni fogja.

— **Allami segély.** A földmívelésügyi miniszter a csongrádmezei gazdasági egyesületet, tekintettel arra, hogy ezen egyesületnek a kezdet nehézségeivel kell küzdenie, 1891. évre 400 frt állami segélyben részesíté, s ezen összeget a szentesi m. kir. adóhivatalnál már folyósította is.

— **A Bagi-féle** (azelőtt Haris) fábriani birtok most van árverés alatt. Az árverés tegnap reggel 9 órakor kezdődött. S eddig csak két parcella,

A „SZENTESI LAP” TÁRCÁJA

Szünórakor.

Bizalmas tête-à-tête-ben,
Egy fauteuille lágy ólén,
— Szivem elfogta mámor —
S kábultan illatától
Arcát legyezgetém.
Majd megragadva keztyűs, kis kezét
— Szokás szerint — eléje térdelék:
„Bevallom, ime, térdre hullva,
Hogy szivem vágya csak te vagy,
S ez érzésben nincs semmi durva:
Egy csók eloltja szomjamat!”
„Egy csókra vágyik ő!?”
S kacagva-búgva
Fülembé sügta:
„No, majd ha hajszá nő!”

Bizalmas tête-à-tête-ben,
Egy fauteuille lágy ólén,
A vágytól ittasultan
Keblére ráborultam
S magamhoz ölelém.
Majd megragadva keztyűs, kis kezét
— Szokás szerint — eléje térdelék:
„Szép asszonyom, én bírnai vágylak,
Hogy ébren, alva értem élj,
S mely úde, szép lelkedből árad,
Enyém leszen csak mind a két!...”
Ő rám borult remegve,
S pihegve-búgva
Fülembé sügta:
„Tied, ah, mindörökké!...”

Childe Harold,

Az ügyvéd tárcája.

— Regény két kötetben. —

12

Irta Hugó Alfréd.

A „Szentesi Lap” számára fordította:
M. MAYER IDA.

— S ha Róbert mégis folytatná tékozlásait?
— kérdé Jenő.

— Becsületszavát kell adnia.

— A játékosnak gonosz szenvedélye.....

— Értem, amit mondani akarsz s igazat is adok neked, — felelt a báró gyorsan, mialatt türelmetlenül babrált szemüvegén, — de légy meggyőződve, hogy bennem ez egyszer emberére talál s a te és Kornélia jogait minden körülmények között megvédem. Ha másként nem, kiadom a reá eső vagyonsrészt, ám lássa, ha kibúvik a hátán; de reám többé nem számíthat. Arról pedig, amit egykor követelhet, s amit már kikapott pontos könyvet fogok vezetni. Azt hiszem, ebben te is megnyugszol?

— Nem a saját érdekem miatt tárom fel előtted a valót, hanem hogy felnyissam a szemed a tisztán látásra, melylyel te és vagyondod fenyegetve vannak.

— Bármely okból tetted, helyesen cselekedtél, s bármily kínos is reám nézve ennek tudása, mégis köszönöm neked; mert felhívtad figyelmemet a körültekintésre, felnyitottad szememmet a látásra és utat jelöltél ki az erélyes fellépésre.

— S a grófnővel vivandó harcra, — felelt Jenő aggódva, — mert hogy e harcra el lehetsz készülvé, az bizonyos.

— Légy nyugodt, nem fogok gyöngye lenni és meghunyászkodni, — folytatá a báró, folytonosan fel s alá járva a teremben. — Elismerem, hogy többet kellett volna veletek törődnöm; azonban azt

hittem, hogy nevelésnek és felügyeletnek a grófnénál biztos kezekben vannak. Aztán meg annyi mindenféle bajom is van, ne haragudjatok tehát rám, hisz tudod, hogy egyforma melegen érezek irántatok.

— Ezt tudjuk és köszönettel is tartozunk érte; de.....

— Róberttel szigorubban kellett volna bánnom, ugy-e?

— Igen, atyám. Már mint gyermeknek többet engedtetek meg a kelleténél s még ma is dédelgetésnek tárgya. Hiába, Róbert nagy ur, katonatiszt, aki nem hagy magának parancsolni.

Bennó báró szótlánul hallgatta fia kifakadásait, s csak mikor Jenő befejezte beszédét, fordult hozzá e kérdéssel:

— Nincs több közleni valód?

— Nincs, atyám! — felelt Jenő felkelve székeről, hogy távozzék, mielőtt azonban távozott volna, így szólt atyjához: S most még egyet. Ha Róbert kíváncsi volna megtudni, hogy ki értesített téged ezen dologról... .

— Légy nyugodt, különösen ha állításaid ellenkezőjét nem tudja igazolni. Azonban ha meggyőző indokokat hoz fel, úgy az illető besugót kérdőre fogom vonni.

— Nem hiszek e lehetőségben, bármily kívánatos volna is reánk nézve. Nem különösen azért, mert figyelmeztettem komoly, előre látó tiszt, ki csak barátságából látta szükségesnek bennünket figyelmeztetni! — válaszolt Jenő, meleg kézzitással véve bucsut apjától.

Bennó báró fia távozása után még sokáig járt fel s alá szobájában, folytonosan azon töprengve, miként lehetne Róbertet a pazarlás utjáról letériteni?

(Folytatása következik.)

egy 84 és egy 87 holdas kelt el. Mindkét részletet *Sarkadi-Nagy Mihály* vette meg, az első 31 ezer, a második 31,157 frtert; tehát 171 hold föld eddig el kelt 62457 frt; tehát egy-egy hold 363 frt 40 krba esik. Ez egy kissé drága föld.

— **Csongrádmegyei Hitelközvetkezeti részvények** megvételre keresetnek. Értekezhetni lapunk szerkesztőjével.

— **Egyleti élet.** A csongrádmegyei gazdasági egyesület második felolvasó estélye iránt már nagyon lanyha volt az érdeklődés. Alig 30—40-en hallgatták meg a két rendbeli felolvasást, melyek egyikét Gyárfás Dezső, a gazdasági egyesület buzgó titkára. „A vetőmag és vetésről,” a másikat pedig Banfalvi Lajos tartotta „A mezőgazdaság és hitelről.”

— **A vadászterületek** bérbeadásából 1891—1896. években befolyandó haszonbéri összegnek az illető földbirtokosok között terület arányában leendő felosztása tárgyában Szanthó Daniel és még 12 tarsi tegnap délután kérvényt adtak be a polgármesterhez, a városi közgyűlés elé leendő bevezetés végett. Nevezettek egyúttal azon 1884. évi városi közgyűlési határozatot, mely ezen bejövendelmeket egy felállítandó menház-alap javára batarozta fordítani, jövőre nevezte szintén hatályon kívül helyezni kéri.

— **Statistikai adatok** városunk 1890 évi sorozási eredményéről. Felhívatt a három korosztályból összesen 685, távol maradt 13. Besoroztatott a hadsereg újoncjárukába 58, a hadsereg póttartalekba 9, a honvédség újoncjutalekba 17, póttartalekba 27, s így városunkból besoroztatott összesen 111 hadköteles. Visszahelyeztetett 429, fegyverkeptelenek 139, törledőnek 5 hadköteles, találatott. Önkéntes jelentés folytan besoroztatott 10 hadköteles, s ezzel Szentes 1890 évi hadjutaleka teljesen fedezve van.

— **Anyanyelvük tót.** A népszámlálás alkalmával két helybeli rom. kath. tanító azon rovatba, mely azt kérde, *mi az anyanyelve?* Azt diktálta be, hogy: *tót.* Ez a két tanító Csúppay Marton és Marschall Endre. — Mit szól ehhez a minden ízében magyar szentesi rom. kath. egyház?

— **A városi homokbányák** és agyagödrökből eladott homok és föld után az 1890 év folyamán összesen 601 frt. 09 kr folyt be a közpénztárba és pedig a felső homokbánya után 470 frt. 54 kr, az alsó homokbánya után 130 frt. 55 kr.

— **Mikor kezdődik az új évszázad?** Nem könnyű erre a felelet; mert két vélemény is küzd a diadalért. Egyik szerint a század 1899. dec. 31-én éjféltől kezdődik, a másik szerint pedig csak 1900. dec. 31-ike és 1901. január 1-je közötti éjféltől kezdődik, melynek van igazsága? A nyilvánvaló az, hogy 1900. multával tizenkilenc század száll el amaz év január 1-je óta, mikor Krisztus született. Ez az év volt az első, követte a második és a többi, úgy hogy tizenkilenc század az 1900-ik lefolytával telik le. E szerint az új század csak 1901. január 1-én kezdődik.

— **Kézrekerült betörő.** Lapunk közelebbi számaiban említett tettünk a Miskolci-fele és Pláger Vilmos segédje kárára elkövetett betöréses lopasokról. Nos, a tettest Szabó Balint 20 éves cserépverő személyében már sikerült kézrekeríteni, éppen akkor, midőn egy újabb; de meghiúsult betörés után Mindszentről megugrott és apjának szőlőbéli házához akart beállítani. A jó madarat, aki Gyömbér Pal nyomdokaim látszik haladni, sógora szolgáltatva a rendőrség kezébe, aki, mikor f. hó 11-én délelőtt Szabót meglátta a szőlők között bujkálni, utána iramodott s üzöbe vette. Szabó eleinte a futásban keresett menedéket, mikor pedig látta, hogy nincs menekvés, egyik utszeli kutba dobta magát, azonban innen még elve sikerült őt kimenteni. Szabó elfogatása alkalmával a Pláger segédjétől ellopott ruhába volt öltözve. Kihallgatása alkalmával Szabó azt vallotta, hogy f. hó 9-én este Mindszentben a vásártéren levő zsidó kocsmárosnál a Miskolcy Ferencről ellopott órát korcsmai kontó fejében elzalogosította, továbbá, hogy a f. hó 9-éről 10-ére virradó éjjelt Gyömbér János házában töltötte s ugyanott töltötte a 10-éről 11-ére virradó éjjelt is és pedig a gazda tudta nélkül. Gyömbér és neje ugyanis a piarcra menvén, ő visszatért a házhoz s a délelőtti orakban a lakatlan szoba ágya alá bujt és ott maradt egész napon át az éjjel beálltaig, amikor aztán az asztalfiókot kisérlette meg kifeszíteni, ez azonban nem sikerült nek, s mindössze csak akkora lyukat vájhatott, rajta, hogy azon a kezét bedughatta, s onnan más tárgy hiányában, egy fedeztetési jegyet vett magához. Előadta végül, hogy ezután üvegeket

döntött fel a sötét szobában s az okozott zajra Gyömbér neje a szobába lépett, de őt meglátva, elfutott, ő pedig a nyitva maradt ajtón és kerten át hazamenekült. — Hogy mily furfangos és megrögzött gonosztevő ez a 20 éves suhanc, mi sem igazolja jobban, mint hogy sikerült neki egy Szilágyi nevű karcagi téglamestert is becsapni, kitől Kis-Szabó János név alatt s postai uton 25 ft előleget vett fel. Beismerése szerint, Szabó a levélhordót akként vezette félre, hogy egy, általa e célra 50 krért fel fogadott emberrel igazoltatta személyazonosságát. Szilágyi tegnap ez ügyben Karcagról Szentesen járt megtudni, hogy hová lett az ő 25 ftja s miért nem jelentkezett még nála az a Kis-Szabó János? Azután, mint megtudott, hosszú orral bár, de mégis nyugodtan távozott. Szabó jelenleg a járóbeteg börtönében van fogva.

Hírek a szomszédból.

— **Makó százezrei a hagyma-termeléséből.** Hogy a mostoha viszonyok között is meg lehet élni, ha elvetve a régi more patrio rendszerét, termelünk azt, a mit keresnek, úgy, a hogy keresik s a mire talajunk kiválóan alkalmas, feltűnő példakép állítjuk olvasóink elé Makó városát az ő igazán nagy vagyont érő hagyma-termelésével. Hires hagymája hazánk piacait is előzőnlé már évek során át, de tavaly óta szamot kezd tenni a világ-kereskedelemben is, midőn egy holland céget sikerült a hagyma szállítására megnyerniök. Ez a cég a mult évben 100,000 q. vöröshagymát és 10,000 q foghagymát vitt ki, melynek q.-ját csak 6—7 frtjával számítva, megközelíti nyers értékben a 3¹/₂ milliót, idővel, reméljük, túlhaladja az egészet is. — A makói hagyma-termelő marcius havában kezi munkával (asóval) egy lányi mélyen megmunkálja a nem egészen telekes, inkább soványos és kevesbé vizegyős fekete földet s gereblyével annak felszínét igen simára elegyengetve, a hagymamagot sűrűn beleszórja s kezi erővel leboronálja. Ebből terem az ugynevezett dughagyma, mely szeptember elején felzedetvén, megtisztítva és megvalogatva, december elejétől kezdve szárítás végett a termelő szobájában levő boglya- (föld-) kemence tetején helyeztetik el. Az ekkent termőképesé tett dughagyma kora tavasszal a fentiek szerint jól megmunkált földbe — egymástól 10 cmternyi távolságra — kézzel lesz elültetve, nyáron át 3-szor, sőt 4-szer megkapálva, gyomtól tisztán tartatik. Gondot kell fordítani arra, hogy a hagyma szárai szétől, munkástól le ne törressenek. Teljes érése augusztus hóban következik be, de már kissé kedvező viszonyok között júliusban exportképes. Magnak mindig a legszebb és legértetebb hagymákat kell kiválogatni. — Egy kataszteri (1600 négyszögöl) holdon rendes időjárás mellett 90—100 mmazsa, exportra alkalmas hagyma terem. — A gazdasági, népeseési és talajviszonyok alapos tanulmányozása, szakertelem, munka és szorgalom lehet csak képes oly egyszerű növényből, mint a hagyma, olyan eredményeket felmutatni, mint a makóiak. Es ha széttekintünk hazánkban, hány és hány vidéknek van még kisebb-nagyobb jelentőségű specialitása, a melyet fejlesztve, bizony sokat segítenénk a vékony tarcán, minek fogyatkozásával okulunk mindent, csak ami a legtöbbször az ok — önmagunkat nem. — Makó a brüsszeli kiállításon is részt vett, nem látványos különlegességekkel, hanem két hagyma-garmadajával, illusztrálásul ama 100 ezreknek, mikkel ez a növény járult egyedei és az egész város jólétéhez.

A népszámlálás mulatságai.

A népszámlálás tegnap lett végleg befejezve nálunk. — Sok érdekes dologt sorolnak fel a népszámlálási ügynők, melyek velők történtek; de érdekesek am azok is, melyeket a fővárosi lapok napvilágra hoznak. — Egyik fővárosi lap a következő mulatságos adatokat szemelgette össze: Benyit Budapesten a népszámlálási biztos egy haragos képű józsefvárosi kofához.
— Hát maga mit akar?
— Kérem, én népszámlálási ügynök vagyok.
— Mit? ügynök?! Takarodjék innen, mert mindjárt kisöprözöm.
— De kérem...
— Menjen, ha mondom. Tavaly is járt itt nálam valami ügynök. Az is becsapott egy végvászonnal. Csak menjen, nem kell semmi!

Egy győri emberrel történt meg. Nem tudott eligazodni a bevallási lapok fogas kérdéseiben, azért a biztosnak kellett a bevalló lapjait kitölteni. Kérdéseire ilyen furcsa feleleteket kapott: Mikor született? A nagy vizkor, a mikor a Széles Jóskaék háza Révfaluban összedűlt.

Hol született? Utközben, mikor az öregeim Győrbe menekültek.

Magyarázza a biztos egy budai vén sváb aszszonynak, hogy miért jött.

— Jézuszus! Hát ezt mekint micsoda ostobaság?!

Egy cinkotai embertől kérdik, hogy hol született. Az atyafi a kérdező felé fordítja a fél arcát, végig nézi tetőtől talpig, aztán vállain egyet rántva oda szól neki:

— Hm! Hát hol születtem volna? Cinkotán!

Élces Kálmán többszörös háziur következőkép töltötte ki karácsonykor született kis leányának az ivét: Állapota: Csecsemő hajadon. Foglalkozása: Sirás.

Lilinél, az opera legformásabb táncosnőjénél Szilveszter napján nagy társaság volt s alaposan bepezsgöztek. Éjféltor valaki azt indítványozta, hogy töltsék ki bevalló lapjaikat.

Nagy versengés támadt, hogy ki fogja Lili lapját megírni. Végre is „cipflizni” kezdtek. A sors a kopasz Bélára esett, ki azután ilyenekkel írta teli a kicsike úrlapját:

Foglalkozása:
Nyáron: hajadon. Télen: özvegy.

Zsiros Mihály szegedi kubikost kérdezi a biztos.
— Miből él?
— Hát a mi a ház körül van. Szalonnából...
— Nem azt kerdezem, hanem hogy mit keres?
— Ja vagy úgy?! Hát biz' a bicskamat keresem, mert épen szalonnazni akartam.

— Milyen minőségben lakik itt a házban? Éves lakó vagy albérlő?
— Bizony én csak ágyarajró vagyok.
— Kora?
— Na persze! Csak úgy hajnal felé.

Teréz kisasszony kaucsuk fogsora után itélve 35 és 40 év között ingadozik, hanem azért erősen kardoskodik a 28 mellett.

— Tessék még valamivel engedni, mert ha hamis adatokat tetszik bediktálni, hát husz forinttal fogják a kisasszonyt megbírságnálni.

— Tessek a husz forint, de most hagyjanak békét!!

Még egy „kor”-os adoma.
— Bocsánatot kérek, kötelességem megkérdezni, hány éves szép nagysád?

A csinos özvegy menyecske haragosan vont össze szemöldökeit:

— Nem jöhetne kérem holnap? Ez a kérdés nagyon hirtelen jött.

4717—1890. tkv. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szentesi kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság közli, hogy **Hakker Mátásné** végrehajthatónak **Papp Antal** végrehajtást szenvedő elleni 63 frt 70 kr. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében, a szentesi kir. járásbiróság területén levő, és Szentes városában fekvő, a szentesi 8914. sz. tljkvben A. t. 1778. rsz. alatt foglalt 427. nszöl terü IV. t. 104. népsor számú ház és udvarra az árverést 1162 frtban ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fenebb megjelölt ingatlan az **1891. évi január hó 24-ik** napján délelőlt 9 órakor ezen telekkönyvi hatóság helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltás áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10⁰/₀-át, készpénzben, vagy 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8., §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a báuatpénznek a bíróságuál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Szentesen, 1890. évi december hó 12-ik napján.

A szentesi kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság.

Temesváry
kir. aljbíró.

36—1891. sz. Csongrádvármegye alispánjától.

Hirdetmény.

Csongrádvármegye alispáni hivatala részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint a vármegyei törvényhatósági bizottságnak 1890. évi december hó 29-én és folytatva tartott rendes közgyűlésén 461. sz. a. kelt határozattal elrendeltetett, hogy a törvényhatósági bizottság elhalt választott tagjai, jelesül a szentesi I. alválasztó kerületben megválasztott Tóth János, — a szentesi IV. alválasztó kerületben megválasztott Pataki Imre — és a csongrádi II. alválasztó kerületben megválasztott Bogyó Mihály helyébe új tagok választassanak.

Ugyancsak a már hivatkozott törvényhatósági bizottsági határozattal ezen választás idejéül **1891. év január hó 14-ik napja**, helyéül és pedig: a szentesi I. alválasztó kerületre nézve a szentesi casinó, — a szentesi IV. alválasztó kerületre nézve a szentesi rom. cath. egyháztanácssterme, — végül a csongrádi II. alválasztó kerületre nézve a csongrádi casinó tüzetett ki.

Erről a választó közönséget oly figyelemmel értesitem, hogy a választási eljárásra vonatkozó panaszok, vagy a megválasztottnak szenvedő választóképessége ellen tett észrevételek a választás napjától számítandó 15 nap alatt a vármegye igazoló választmányához nyújtandók be.

Egyidejűleg a választó közönség tájékoztatása végett közlöm Csongrádvármegye törvényhatósági bizottsága virilis és választott tagjainak névjegyzékét a következőkben.

Legtöbb adót fizető bizottsági tagok:

Órgróf Pallavicini Sándor, gróf Károlyi László, gróf Károlyi Sándor, Sváb Jakab, Kárácz Géza, id. Faragó Mihály, id. Sarkadi Nagy Mihály, Bagi Mihály, Zsoldos Ferencz, gróf Szapáry Géza, Uhlár István, id. Sarkadi Nagy Antal, Jurenák Imre, Bagi Imre, Filó János, id. Mátéffy Ferencz, Nagy Imre, Eszes Mátyás, Ruzs Molnár Sándor, Sváb Gyula, Weisz Lőrincz, Tóth Henrik, Stammer Sándor, Szeder János, dr. Ecséri Lajos, Novák József, Rakovszky Iván, Szarka Mihály, öltömői Magyar Imre, Kohn Adolf, id. Jernei Mihály, Dallos Szilágyi Sándor, dr. Mikecz Ödön, Hunyadi Lajos, Hegyi Antal, Kass Gusztáv, Epstein János, ifj. Vecseri János, Kánitzér Adolff, Vajda Sándor, Kovács Imre, Körrey Ferencz, Gerőcz Lajos, Ujhelyi Nándor, Keller Lajos, Szobotka Fülöp, Szeder Imre, Kiss Zsigmond, dr. Pollák Sándor, Lázár István, Szürszabó N. Imre, Sarkadi N. Sándor, Horváth Sándor, Kohn József, Fekete Márton, Polgár János, báró Maasburg Sándor, Tamásffy Béla, Sárdi Mihály, Kanász N. Imre, Csucs Antal, Horváth János, Szobotka Gusztáv, Sulcz Lajos, Forgó Pál, Halus József, Dósa Béla, Csucs János, ifj. Piti József, Zuckermann Károly, Szvoboda Ferencz, Sarkadi N. Ferencz, Czukor Emil, Rabi Ferencz, Kristó N. Imre, Sisák Antal, Soós Pál, Pákolicz János, Berkecz Ferencz, Greskovics Pál, ifj. Sarkadi N. Antal, Jurenák Béla, Babós Sándor, Pintér András, Rácz László, Rácz Ferencz, Piti Péter, ifj. Maróti István, Bamberger Lipót, Szél Bálint, Cs. Forgó József, Mojszik Lajos, Sima Ferencz, Tajthy Kálmán, Mezei Mór, Krpalek Lajos.

Választott bizottsági tagok:

Aradi Kálmán, Abaffy Zsigmond, Burg Dénes, Burián Lajos, Bányai József, Babós József, Bálint János, Beszedics István, Bálint

József, Bartucz János, dr. Bojnitzer Antal, Burger Alajos, Czékus Andor, Cseh-Pál László, dr. Csató Zsigmond, ifj. Czékus Ferencz, Csemegi Antal, Dudás Béla, Éder János, dr. Filó János, Fábrián Tóth István, Faragó Albert, Fehér Antal, Gombos József, Grüner Géza, Gyulai Sándor, Holeczer Adolf, Hoffer Antal, Héjja Lajos, Hódy János, Herke Ferencz, Hegedűs István, Illés Jenő, Ivánkovics Imre, Illés Antal, Józsa György, Kovács János, Kátai Pál János, Kuklics György, Komjáti Mór, Kálmán M. Imre, Kristó-Nagy István, Kálmán István, Kálmán Mihály, Korbuly Béla, Kalapis János, dr. Lábos Endre, Lászlóffy László, Lovas András, Mészáros Miklós, Mészáros István, Mezei Pál, Mészáros Károly, Onodi Lajos, Pataki József, Pásztor János, Pap Ákos, Tóth Kálmán, id. Piroska István, Pap Ödön, Réti Ernő, Rácz András, Réti Ferencz, Sarkadi Nagy Mihály, Soós Ferenc, Soós Sándor, Sólhlya Antal, Szánthó Dániel, Szánthó Lajos, Szabó Imre, Szabó Sándor, Szepesi

János, Széll Antal, Szoboszlai Szabó Bálint, Szépe Károly, Szőke Pál, ifj. Szepesi József, Szluha Imre, ifj. Temesváry Antal, ifj. Tekulics János, Tary Endre, id. Temesváry Antal, Tajthy Ferencz, Udvardy Sándor, Varjassy István, Wittich Sándor, Varga Imre, Wimmer Károly, Varga Károly, ifj. Várady Lajos, id. Várady Lajos, Zolnay Károly, Zádory Mátyás, Zsarkó Ferencz.

Végül arról is értesitem a választó közönséget, miszerint választási elnökül: a szentesi I. alválasztó kerületbe Kiss Zsigmond, — a szentesi IV. alválasztó kerületbe Várady Lajos, és a csongrádi alválasztó kerületbe Ujhelyi Nándor, — pótelnökül a szentesi alválasztó kerületbe Bányai József és Burián Lajos, — a csongrádi alválasztó kerületbe pedig Réti Ferenc bizottsági tag küldetett ki.

Kelt Szentesen, 1891. évi január hó 3-án.

Dr. Csató Zsigmond,
főjegyző, h. alispán.

3-3

PSEHOFER J.-féle

6-12

gyógyszerlár

Bécsben, I. kerület, Singerstrasse 15. szám alatt.

zum „Goldenen Reichsapfel.“

Vértisztítólabdacok ez előtt általános labdacok neve alatt; ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdacok csodás hatásukat észszeresen be nem bizonyították volna. Evtizedek óta ezen labdacok általános elterjedésnek örvendenek és alig van család, melyben ezen kitűnő háziszertől készlet nem volna található.

Szamtalan orvos által ezen labdacok háziszertől ajánlottak minden oly bajoknál, melyek a rossz emésztésből és székrekedésből erednek: mint epe-zavarok, májbajok, kölika, vertolulások, aranyer, beltelenség s hasonló betegségeknél. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitűnő hatással vannak vérszegénységre s az abból eredő bajoknál is: így sápkór, idegességből származó fejfájásoknál stb. Ezen vértisztító labdacok oly könnyen hatnak, hogy a legesekélyebb fajtálmakát sem okozzák, és ennek folytán még a leggyengébb egyének, de még gyermekek által is minden aggodalom nélkül bevehetők.

A szamtalan hálaíratból, melyet e labdacok fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségek után egészségük visszanyerésére folytan hozzánk intéztek, ezen helyen csakis néhányat említünk azon megjegyzéssel, hogy mindenki, a ki ezen labdacokat egyszer használta, meg vagyunk győződve, azokat tovább fogja ajánlani,

Schlierback, 1888. október 22-én.

Tekintetes ur!

Alulírt ker, hogy felette hasznos és kitűnő vértisztító labdac-saiból ismét 4 csomagot küldeni sziveskedjék.

Neureiter Ignác, orvos.

Hrasche, Flödnik mellett, 1887. szept. 12.

Tekintetes ur!

Isten akarata volt, hogy az ön labdac-sai kezeim közé kerültek, melyeknek hatását ezennel megírom: En gyermek-ágyban meghültem olyannyira, hogy semmi munkát sem voltam többé képes vezetni és bizonyára már a holtak közt volnék, ha az ön csodálatraméltó labdac-sai engem nem mentettek volna meg. Az Isten áldja meg önt ezért észszer. Nagy bizalmam van, hogy ezen labdacok engem is tökéletesen ki fognak gyógyítani, a mint már másoknak is egészségük visszanyerésére segítségül szolgáltak.

Knjfic Ter. éz.

Bécs-Ujhely, 1887. november 9.

Melyen tisztelt ur!

A legforróbb köszönetemet mondok ezennel önnek 60 éves nagynémem nevében. Az illető 5 éven át szenvedett gyomorhurutban és vízkórásban, már életét is meguntta, melyről egyebkent le is mondtam, midőn véletlenül egy dobozt kapott az Ön kitűnő vértisztító labdac-saiból s azoknak állandó használatára folytan tökéletesen kigyógyult. Legjobb tisztelettel

Weinzettel Josefa.

Eichengraberamt, Gföhl mellett, 1889. márc. 27.

Tekintetes ur!

Alulírott ismételen ker 4 csomagot az Ön valóban hasznos és kitűnő labdac-saiból. El nem mulasztatom legnagyobb elismerésemet kifejezni ezen labdacok értéke felett és azokat, a hol csak alkalmam nyílik, a szenvedőknek legmelegebben fogom ajánlani. Ezen hálaíratom tetszés- szerinti használatára önt ezennel felhatalmazom.

Teljes tisztelettel

Hahn Ignác.

Gotschdorf, Kolbach mellett, Szilészia 1886. okt. 8.

T. Ur!

Felkérem, miszerint az Ön vértisztító labdac-saiból egy csomagot 6 dobozzal küldeni sziveskedjek. Csakis az Ön csodálatos labdac-sainak köszönetem, hogy egy gyomorhurajtól, mely engem öt éven át gyötört, megszabadultam. Ezen labdacok nálam sohasem fognak kitogni, s midőn legforróbb köszönetemet kifejezem, — vagyok tisztelttel

Zwickl Anna.

Ezen vértisztító labdacok csakis a Pserhofer J.-féle, az „arany birodalmi almához“ címzett gyógyszerárban, Bécsben I., Singerstrasse 15. sz. a. készítettnek valódi minőségben, s egy 15 szem labdacot tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmazatik, 1 frt 05 krba kerül; bermentellen utánvételi küldésnél 1 frt 10 kr. Egy csomagnál kevesebb nem küldetik el.

Az összeg előbbeni beküldésénél (mi legjobban posta-

utalvánnyal eszközöltetik) bermentes küldéssel együtt: 1 csomag 1 frt 25 kr., 2 csomag 2 frt 30 kr., 3 csomag 3 frt 35 kr., 4 csomag 4 frt 40 kr., 5 csomag 5 frt 20 kr. és 10 csomag 9 frt 20 krba kerül.

NB. Nagy elterjedtségük következtében ezen labdacok a legkülönbözőbb nevek és alakok alatt utanoztatnak; ennek következtében keretik csakis Pserhofer J.-féle vértisztító labdacokat követelni és csakis azok tekinthetők valódiaknak, melyeknek használati utasítása a Pserhofer J. nevalírásával fekete színben és minden egyes doboz fedele ugyanazon aláírással vörös színben van ellátva.

Amerikai köszvénykenőcs, gyors és biztos hatása, legjobban a legkülönbözőbb nevek és alakok alatt utanoztatnak; ennek következtében keretik csakis Pserhofer J.-féle vértisztító labdacokat követelni és csakis azok tekinthetők valódiaknak, melyeknek használati utasítása a Pserhofer J. nevalírásával fekete színben és minden egyes doboz fedele ugyanazon aláírással vörös színben van ellátva.

Tannochinin hajkenőcs Pserhofer J.-től Evek hosszú sora óta valamennyi hajnövesztő szer között orvosok által a legjobbnak elismerve. Egy elegánsan kiállított nagy szelencevel 2 forint.

Általános tapasz Steudel tanártól. Útes és szuras által okozott sebeknél, mérges daganatoknál, ujjkukac, sebes- vagy gyuladt-mell vagy más ily bajoknál, mint kitűnő szer lön kipróbálva. 1 tégely 50 kr. Bermentve 75 kr.

Fagyobalzsam Pserhofer J.-től. Sok év óta a fagyos tagokra és minden idült sebre, mint legbiztosabb szer elismerve. 1 köcsöggel 40 krajcár. Bermentve 65 kr.

Uti fűnedv, egy általános ismert kitűnő házi-szer hurut, rekedtség, görcsös köhögés stb. ellen 1 üvegecske ára 50 kr. 2 üveg bermentve 1 frt 50 kr.

Élet-esszencia (prágai csöppek), megrottott gyomor, rossz emésztés és mindennemű altesti bajok ellen kitűnő háziszert. 1 üveggel 22 kr., 12 üveg 2 frt.

Általános tisztító-só Bullrich A. W.-től. Kitűnő házi-szer a rossz emésztés minden következményei, u. m. főfájás, szédülés, gyomorgörcs, gyomorhív, aranyer, dugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 frt.

Angol csodabalzam. 1 üveg 50 kr.

Por a lábizzadás ellen. Ezen por megszünteti a lábizzadást s az azáltal képződő keilem etlen szagot, épen tartja a lábbelit és mint ártalmatlan szer van kipróbálva. 1 dobozzal 50 kr. Bermentve 75 kr.

Golyva-balzsam kitűnő szer golyva ellen, 1 üveg 40 kr., bermentes küldéssel 65 kr.

Helső vagy egészség-só kitűnő gyógyszer, gyomorhurut és minden a rendetlen emésztésből származó bajoknál. 1 csomag 1 frt.

Ezen itt felsorolt készítményeken kívül az osztrák lapokban hirdetet összes bel- és külföldi gyógyszerészeti különlegességek raktáron vannak, és a készletben netán nem levők gyorsan és olcsón megszerelhetnek. — Poszai megrendelések a leggyorsabban eszközöltetnek, ha a pénzüsszeg előre beküldetik. — Bermentve csakis oly esetben történik a küldés, ha az összeg előre beérkezik, mely esetben a postaköltségek sokkal mérsékeltebbek.